

9. ГЛОССАРИЙ

- Асық – төрт түлік малдың тілерсегінде болатын, қызметі аса күрделі, буынға біткен шымыр сүйек. Қой, ешкі, сиыр, түйе асығы үлкен -кішілігіне қарамастан бір пішіндес, мүсіндес келеді. Ал жылқы асығы басқа пішінде болады.
- Алшы - асықтың иірілгенде тегіс табаны жерге тиіп, тұрық түсуі. Ойын кезінде оған бірінші дәрежелі мән беріледі.
- Тәйке (тәуекел сөзінен шыққан) — асықтың иірілгенде шұңқырлау табаны жерге тиіп, тұрық түсуі. Ол екінші дәрежелі мәнге ие.
- Бүге (бүк түсіп жатуы) - асықтың иірілгенде дөңес жоны үстіне қарап, етпетінен жатық түсуі. Ол үшінші дәрежелі мәнге ие.
- Шіге (шік) - асықтың иірілгенде шұңқыр құрсақ жағы үстіне қарап, шалкасынан жатық түсуі. Ол төртінші дәрежелі мәнге ие.
- Тұрық — асықтың алшы не тәйке түсуі.
- Омпы - асықтың тұмсығымен жер тіреп, тік шаншылып түсуі.
- Сомпы — асық тұмсығының көкке қарап, тік шаншылып шоңқая түсуі.
- Табан — асықтың тәйке жағы.
- Оңқай — асықтың бүгесі алақанға қарап, тәйкесі оң қол бас бармағына басылып ыңғайлы ұсталуы. Оңқай асық малдың сол жақ аяғының тілерсегінде болады.
- Солақай - асықтың шігесі сыртқа қарап, алшысы оң қол бас бармағына басылып ыңғайлы ұсталуы. Солақай асық малдың оң жақ аяғының тілерсегінде болады.
- Сақа - қолдағы бар асықтың үлкенінен, ірісінен, салмақтысынан, оңқайынан белгіленеді. Сақа деп арқардың асығын атайды.
- Құлжа - арқардың аталығының асығы
- Жабайт — еліктің асығы
- Шүкімайт - қозы мен лақтың асығы

